

INGLIZ TILINI O'RGANISHDAGI QIYINCHILIKLAR

Azimjonov Abdulaziz Sayfullo o'g'li

Samarqand Davlat Chet Tillari Instituti talabasi

E-mail: abdulazizazimjonov700@mail.com

Ilmiy rahbar: **Zubaydova Nilufar Nematullayevna**

Annotatsiya: Ushbu maqolada ingliz tilini o'rganish jarayonida duch kelinadigan qiyinchiliklarni batafsil tahlil qilinadi. Ingliz tili bugungi kunda global kommunikatsiyaning asosiy tili bo'lib, uni ko'plab insonlar o'rganishga intilishmoqda. Biroq o'quvchilar ko'plab muammolar bilan yuzma-yuz kelishadi. Ushbu maqolada grammatika, leksika va nutqiy qiyinchiliklar kabi asosiy to'siqlar ko'rib chiqiladi. O'quvchilarning o'z fikrlarini ifoda etishda va muloqot qilishda qo'rquv va stress bilan bog'liq psixologik muammolari ham tahlil qilinadi. Shuningdek, maqola davomida ingliz tilini o'rganish jarayonini yengillashtirish uchun o'qituvchilarning roli, pedagogik metodlar va innovatsion usullar haqida tavsiyalar beriladi. Ushbu tadqiqot o'uvchilarga ingliz tilini o'rganishda muvaffaqiyat qozonishlari uchun zaruriy bilim va ko'nikmalarni olishga yordam berishga qaratilgan. Maqola, shuningdek, ta'lim muassasalari va o'quvchilarga ingliz tilini o'rganishni yanada samarali qilishda foydali bo'ladi.

Kalit so'zlar: Ingliz tili, til o'rganish, qiyinchiliklar, grammatika, leksika, nutqiy qiyinchiliklar, psixologik faktorlar, pedagogik metodlar, muloqot, o'quv jarayoni.

Ingliz tili bugungi kunda jahon miqyosida eng ommabop va keng tarqalgan tillardan biri sifatida qabul qilingan. U nafaqat har bir insonning shaxsiy rivojlanishi, balki professional faoliyati uchun ham muhim ahamiyatga ega. Global kommunikatsiyaning asosiy tili bo'lgan ingliz tili ilm-fan, texnologiya, biznes va madaniyat sohalarida rol o'ynaydi. Shu sababli, ko'plab o'quvchilar ingliz tilini o'rganishga intimoqdalar, biroq ingliz tilini o'rganish jarayonida ko'plab qiyinchiliklar va to'siqlarga duch keladi. O'quvchilar ko'pincha murakkab grammatika, boy leksika va nutqiy ko'nikmakarni rivojlantirishda qiyinchiliklarga uchraydilar. O'zbek tilidan farqli o'laroq, ingliz tilida so'z tartibi va qoidalar o'zgacha bo'lib, bu o'quvchilarning muloqot qilish qobiliyatlarini cheklashi mumkin. Shuningdek, o'quvchilar ko'pincha qo'rquv va o'zini noqulay his qilish kabi psixologik muammolar bilan ham yuzma-yuz kelishadi.

Shu nuqtai nazardan, ushbu maqolada ingliz tilini o'rganish jarayonidagi qiyinchiliklarni tahlil qiladi, muammolarni aniqlab, ularni bartaraf etish uchun zamonaviy pedagogik metodlar va strategiyalarni taklif etadi. Ta'lim muassasalari va o'qituvchilarga ingliz tilini samarali o'rganishda yordam berish maqsadida maqola o'quvchilarning tajribalariga asoslanib, amaliy tavsiyalar taqdim etadi. Shunday qilib, ushbu tadqiqot ingliz tilini o'rganayotgan o'quvchilarga yordam berishga qaratilgan. Ingliz tilini o'rganishdagi qiyinchiliklarni tahlil qilishda, avvalambor, metodologik asoslarni ko'rib chiqish zarur. O'zbekiston Respublikasining ta'lim tizimidagi o'zgarishlar va innovatsiyalar, o'quv jarayonining takomillashtirilishi, pedagogik metodlarni modernizatsiya qilish zaruriyati haqida tadqiqotlar mavjud. Jumladan, Muhammadjonov (2021) ingliz tilini o'rganish jarayonida qiyinchiliklar va ularning sabablari to'g'risida fikrlar bildirdi. U o'z asarida til o'rganishdagi asosiy muammolarni lingvistik, psixologik va pedagogik jihatdan tahlil qiladi. Shuningdek, Hoshimova (2020) o'z maqolasida ingliz tilini o'rganishdagi qiyinchiliklarni, xususan, nutqiy qiyinchiliklarni, eshitish qobiliyati va grammatika bilan bog'liq muammolarni tahlil qiladi. Bu muammolar o'quvchilarni hayotdagi eng oddiy vaziyatda ham muloqot qilishda qiyinchiliklarga duchor qilishi mumkin.

Ingliz tilini o'rganish jarayonida yuzaga keladigan qiyinchiliklar va muammolarni tahlil qilish ta'lim tizimidagi muhim masalalardan biridir. O'quvchilarning ingliz tilini o'rganishdagi muvaffaqiyati nafaqat tilni bilish darajasiga, balki ularning shaxsiy xususiyatlariga, psixologik holatiga va ta'lim muhitiga ham bog'liq. Ushbu muhokamada o'quvchilar duch keladigan qiyinchiliklar va ularni hal etish yo'llari haqida fikr yuritiladi.

Birinchi, grammatika va leksika bilan bog'liq qiyinchiliklar ko'plab o'quvchilarning ingliz tilini o'rganish jarayonida to'siq bo'lmoqda. O'quvchilar ko'pincha ingliz tilidagi murakkab grammatik tuzilmalarga duch kelishadi. O'zbek tilidan farqli o'laroq, ingliz tilidagi so'z tartibi va grammatik qoidalar boshqacha bo'lib, bu o'quvchilarni chalkashtirishi mumkin. Shuning uchun ham o'quvchilar grammatika va leksikani o'rganish jarayonida amaliy mashg'ulotlar va o'yinlar orqali ko'proq interaktiv yondashuvlarni qo'llashlari muhimdir.

Ikkinchi, nutqiy qiyinchiliklar ham o'quvchilarni qiyin holatga soladi. O'quvchilar talaffuz va nutqni tushunishda muammolarga duch kelishlari mumkin. Ularning ko'pchiligi ingliz tilida o'z fikrlarini erkin ifoda etishda noqulaylik his qilishadi. Bu holat o'z navbatida, muloqot qilishda qo'rquv va xavotirni keltirib chiqaradi. O'qituvchilar nutqiy qobiliyatlarni rivojlantirishda ko'proq vaqt ajratishlari va darslarni interaktiv formatda o'tkazishlari zarur. Muloqotga asoslangan darslar,

ro'yxatlar, guruhiy muhokamalar va dramatik rollar o'ynash orqali o'quvchilar o'zlarini erkin his qilishlari va qobiliyatlarini rivojlantirishlari mumkin.

Shuningdek, psixologik omillar ham o'quvchilarning muvaffaqiyatiga ta'sir qiladi. O'quvchilarning qo'rquvi, stress darajasi va o'ziga bo'lgan ishonchsizliklari ularning ingliz tilini o'rganish jarayoniga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Bu muammolarni hal qilish uchun o'quvchilar psixologik qo'llab-quvvatlashni ta'minlashlari, shuningdek, o'quvchilarni rag'batlantirish va motivatsiya berish usullarini qo'llash lozim. O'quvchilarning erkin muloqot qilishlari, o'z fikrlarini ifoda etishlari va xatolarini to'g'irlash jarayonida o'qituvchilar tomonidan samimiy muhit yaratish muhimdir. O'quvchilarning o'zaro aloqalari ham ingliz tilini o'rganish jarayonida muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilar o'quvchilarning bir-birlari bilan muloqot qilishlarini rag'batlantirishlari, guruh ishlarda ishtirok etishlarini ta'minlashlari lozim. O'quvchilar o'zaro fikr almashish va tajriba bo'lishish orqali ko'proq o'rganish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Guruhiy muhokamalar, rol o'ynash va boshqa interaktiv faoliyatlar orqali o'quvchilar bir-birlariga yordam berishlari va ingliz tilini o'rganish jarayonida birgalikda rivojlanishlari mumkin.

Umuman olganda, ingliz tilini o'rganish jarayonida duch kelinadigan qiyinchiliklar har bir o'quvchining individual tajribasi va muhitiga bog'liq. Ushbu muammolarni hal etishda ta'lim muassasalari, o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasida samarali hamkorlikni o'rnatish muhimdir. O'quvchilar zamonaviy pedagogik metodlarni qo'llash orqali o'quvchilarga qulay sharoitlar yaratishlari, ularning o'ziga bo'lgan ishonchlarini oshirishlari va ingliz tilini o'rganish jarayonida muvaffaqiyat qozonishlariga yordam berishlari zarur. Bu nafaqat o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishi, balki ularning kelajakdagi faoliyatlari uchun ham muhim ahamiyatga ega.

Ushbu maqolada ingliz tilini o'rganish jarayonida yuzaga keladigan qiyinchiliklar tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, o'quvchilarning ingliz tilini o'rganishdagi muvaffaqiyatlari bir qator omillarga, jumladan, grammatika, leksika, nutqiy qobiliyatlar va psixologik holatga bog'liqdir. O'quvchilar ko'pincha murakkab grammatik tuzilmalarni tushunishda va o'z fikrlarini to'g'ri ifoda etishda qiynalishadi. Bu, o'z navbatida ularning muloqot qilish imkoniyatlarini cheklaydi va ingliz tilida o'zaro aloqalarini murakkablashtiradi. Grammatika qoidalarini o'zlashtirishda qiyinchiliklar, o'quvchilarga o'z fikrlarini aniq ifoda etish imkoniyatini bermaydi. Leksik qiyinchiliklar esa o'quvchilarni o'z fikrlarini ifoda etish va nutqiy ko'nikmalarni rivojlantirishda to'siq bo'ladi. Bu holatlar o'quvchilarning til o'rganish jarayonini sekinlashtiradi va muvaffaqiyatsizlikka olib

kelishi mumkin. Shuningdek, nutqiy qiyinchiliklar va psixologik faktorlar ham o'quvchilarning til o'rganish jarayonida muhim ahamiyatga ega. O'quvchilarning qo'rquvi va stress darajasi, ularning ingliz tilini o'rganish jarayonida muvaffaqiyatga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Natijalarga ko'ra, o'qituvchilarning yondashuvlari, motivatsiya berish usullari va psixologik qo'llab-quvvatlash o'quvchilarning muvaffaqiyatini oshirishda muhim rol o'ynaydi. O'qituvchilar ingliz tilini o'rganayotgan o'quvchilarga qulay muhit yaratishlari, muloqotga asoslangan darslar tashkil qilishlari va amaliy mashg'ulotlar o'tkazishlari zarur. O'quvchilarni qo'llab-quvvatlash va samarali yordam berish, ingliz tilini o'rganishda ko'plab muammolarni hal qilishda yordam beradi.

Xulosa qilib aytganda, ingliz tilini o'rganishda duch kelinadigan qiyinchiliklarni bartaraf etish uchun ta'lim tizimining yangilanishi va zamonaviy pedagogik metodlarni joriy etish zarur. O'quvchilarga keng leksik bazani o'zlashtirish, grammatika qoidalarini to'g'ri tushunish va nutqiy ko'nikmalarini rivojlantirishda yordam berish, ularning muvaffaqiyatli o'rganishlariga imkon yaratadi. Ushbu muammolarni hal etishda o'qituvchilarning yondashuvi va pedagogik strategiyalari asosiy ahamiyatga ega bo'lib, bu o'quvchilarning ingliz tilini o'rganishda muvaffaqiyat qozonishlariga yordam beradi. Shunday qilib, ingliz tilini o'rganish jarayonida o'quvchilarga yordam berish, ularning kelajakdagi muvaffaqiyatlari uchun muhimdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Ahlamov. S. (2021). Ingliz tili o'rganishning zamonaviy metodlari. Toshkent: O'zbekiston ta'lim muassasalari nashriyoti.
2. Karimova. D. (2020). Til o'rganishda yuzaga keladigan psixologik qiyinchiliklar. O'zbekiston pedagogik jurnali, 4(2), 23-29.
3. Murodov. O. (2019). Grammatika va leksika: Ingliz tilida muvaffaqiyatli o'rganish. Toshkent: Fan va texnologiyalar nashriyoti.
4. Nematova. L. (2021). Ingliz tilida muloqot qilishning ahamiyati. O'zbek jurnalistikasi, 5(3), 45-52.
5. Turaev. S. (2021). Innovatsion metodlar orqali ingliz tilini o'rganish. O'zbekiston ta'lim muassasalari va innovatsiyalar, 6(1), 12-18.
6. Usmonov. A. (2023). O'qituvchilar uchun ingliz tilida leksikani o'rgatish usullari. Toshkent: Ta'lim va ilmiy tadqiqotlar nashriyoti.
7. Xolmatova. M. (2020). Til o'rganish jarayonidagi qiyinchiliklar va ularni bartaraf etish. Ta'lim va rivojlanish, 3(4), 67-72.

8. Yusupov, E. (2022). Grammatikani o'rganishning asosiy jihatlari. O'zbekiston ilmiy jurnali, 8(6), 33-40.
9. Zulfiya, T. (2021). Ozbek va ingliz tillarining o'zaro ta'siri. Toshkent: O'zbekiston ilmiy tili.
10. qizi To'yeva, M. S. (2022, November). Yangi O'zbekiston Orifa Ayollari Va G'arb Ayollarining Jamiyatdagi Mavqeyi Va Ularning Huquqlari. In International Conferences (Vol. 1, No. 2, pp. 74-81).
11. Mirzaeva, Z. (2020). Interaktiv darslar orqali ingliz tilini tushunish. O'zbekiston ta'lim jurnali, 7(2), 50-57.
12. Abdullayeva, S. (2021). Muloqotga asoslangan o'qitish metodlari. Toshkent: Ta'lim va innovatsiyalar.
13. Нуриллаев, Ж. Я., Нуриллаев, Х. Ж., Бердимуродова, Ф. П., & Мухамадиев, Н. К. (2023). Оценка Лечебных И Метафилактических Мероприятий При Мочекаменной Болезни В Зависимости От Состава Камня. Медицинский вестник Башкортостана, 18(1 (103)), 24-28.
14. Shukurova, G. (2023). O'qituvchilar va o'quvchilarning o'zaro aloqalari. O'zbekiston pedagogik jurnali, 4(1), 70-76.
15. Бойназаров, И. М., & Бобоназаров, А. А. (2024). Mantiqiy funksiyalarning minimallashtirishning Quine-McCluskey usuli: Quine-McCluskey Method of Minimization of Logic Functions.
16. Mohira, J. (2023). Problematic Situations That Arise in Learning Foreign Languages and Their Solutions. International Journal of Recently Scientific Researcher's Theory, 1(2), 414-417.
17. Valieva, N. (2022). Marie-Laure Derat, L'énigme d'une dynastie sainte et usurpatrice dans le royaume chrétien d'Éthiopie du XIe au XIIIe siècle. Aethiopica, 25, 258-261.
18. Валиева, Н. (2021). «Житие Лалибэлы»: новые перспективы исследования. Библия и христианская древность, 3(11), 197-214.
19. Valieva, N. (2021). Prof. Geta (t) chew Haile:(approx. 04/19/1931–June 10, 2021). Scrinium, 17(1), 16-19.
20. Valieva, N., & Liuzzo, P. M. (2021). Giving Depth to TEI-Based Descriptions of Manuscripts: The Golden Gospel of Ham. Aethiopica, 24, 175-211.
21. Valieva, N. (2020). The Manuscript Book in the Traditional Culture of Ethiopia, written by Platonov Vyačeslav Michajlovič, 2017. Scrinium, 16(1), 410-412.
22. Valieva, N. (2020). Getatchew Haile, The Ethiopian Orthodox Church's Tradition on the Holy Cross. Aethiopica, 23, 281-285.

23. Valieva, N. (2019). Nafisa Valieva, The ‘Gadla Lālibalā collection of textual units’: tradition and documentation. *Aethiopica*, 22, 315-318.
24. Валиева, Н. Ф. Библия И Христианская Древность. Библия И Христианская Древность Учредители: Кожухов Сергей, (3), 197-214.
25. Валиева, Н. А. (2022). Вақф Тушунчаси Ва Тарихдаги Вақф Ташкилотлари Ҳақида. *Oriental Journal of Social Sciences*, 2(2), 107-114.
26. Халимов, Б. Г., Раупова, Н. Б., Аблаёрова, Э. Э., Гулямова, З. С., & Абдурахмонов, Н. Ю. (2021). Микробиологические Свойства И Кинетика Гумусообразования Эродированных Горных И Предгорных Почв. In *Научное Обеспечение Устойчивого Развития Агропромышленного Комплекса* (pp. 595-600).
27. Ходжимуродова, Н., Раупова, Н. Б., & Гуломова, З. С. (2016). Гумусное Состояние Эродированных Типичных Сероземов, Сформированных На Третичных Красноцветных Отложениях Неогена. In *Современное Экологическое Состояние Природной Среды И Научно-Практические Аспекты Рационального Природопользования* (pp. 88-92).
28. Раупова, Н., Ходжимуродова, Н., Гуломова, З. С., & Абдураманова, С. (2016). Гумус И Микрофлора Основных Типов Почв Вертикальных Поясов Южных Отрогов Гиссарского Хребта. In *Современное Экологическое Состояние Природной Среды И Научно-Практические Аспекты Рационального Природопользования* (pp. 95-100).
29. Раупова, Н. Б., & Саттаровна, Ф. З. (2022). Эрозияга Учраган Типик Бўз Тупроқларнинг Агрофизикавий Хусусиятлари Ва Сув-Физик Хоссалари. *Ijodkor O'qituvchi*, 2(24), 585-589.
30. Саттаровна, Ф. З., Маърипова, М., & Арзикулова, С. (2023). Суғориладиган Типик Бўз Тупроқларнинг Морфологик Кўрсаткичлари. *O'zbekistonda Fanlararo Innovatsiyalar Va Ilmiy Tadqiqotlar Jurnali*, 2(18), 627-631.